

Kaina metams 15 lt., pusmečiui 8 lt., 1 mėn. 1 lt. 50
Kareiviams per pusę pigiau. Užsieny metams 25 lt.
Atskiras numeris 30 centų visiems.

Skelbimai: petito eilutė 40 c., prieš tekstą dvigubai.
Adresas: Kaunas, Neprtklausomybės Aikštė.

28 (372)

Kaunas, 1926. m. liepos m. 6. — 12. d.

VIII. metai.

Pažymėtini įvykiai.

Birželis.

- 20. d. 1919. m. Atskiras batalionas pavadintas Vilniaus batalionu (dabar 5. p. D. L. K. Kęstučio pulkas).
- 20. d. 1919. m. Atskiras partizanų batalionas pavadintas Joniškėlio batalionu (dabar 9. p. L. K. Vytenio pulkas).
- 24. d. 1898. m. išrinktas pirmas lietuvis atstovas Smalakis į Vokiečių reichstagą (seimą).
- 24. d. 1904. m. pirmoji lietuvių spaudinių paroda Vilniuje.
- 27. d. 1863. m. rusai pakorė Lukiškių aikštėj (Vilniuj) Lietuvos sukilėlių vadą pulk. Serakauską.

Liepos.

- 1. d. 1569. m. Vilniaus burmistrai Fr. Durnikas ir Fedorius Jackovičius kartu su raštininku Jeronimu Opachovskiu pasirašė Liublino unijos aktą.
- 1. d. 1832. m. rusai atmainė Lietuvos statutą ir įvedė savo.
- 1. d. 1919. m. Kauno komendantūros batalionas pavadintas Kauno batalionu (dabar 7. p. Ž. K. Butegidžio pulkas).
- 12. d. 1920. m. Maskvoj pasirašyta Lietuvos — Sovietų Rusijos taikos sutartis.

nušviesti atsitikimą bešališkai, taip kaip jis tikrenybėje įvyko, ir geriausiai bevardiškai. Jei ką pasitaikytų rašyti apie žmogų, kuris mums padarė blogą, privalome geriau susilaikyti rašius. Jei negalima, tada parašius duoti perskaityti kam nors kitam. Duodant skaityti, reikia pabrėžti, kad šis asmuo yra padaręs man blogą. Viešai nuplėšti žmogaus garbę ir šlovę labai lengva, bet atitaisyti, tai labai sunku. Maža to, kad šis žmogus visuomenės akyse nustos pasitikėjimo, jis dažnai galima nužudyti moraliai ir visam amžiui sudaužyti jo sielą ir gyvenimą. Į tą atsižiūredama, spaudos etika, keršto pobūdžio korespondencijų rašymą, didžiausiai smerkia.

Rašymo reikalu yra labai gerai pasakęs anglų žurnalistas Williams „Aš manau, kad žurnalistas negali rašyti to, ko jis nepasakytų viešai, kaip padorus žmogus“.

Todėl, kary, jei ką nors rašai į spaudą, nesivaduoki neapykanta, kerštu, nes kas kas, bet tėvynės gynėjas turi ir gali keršyti tik tėvynės priešui kovos lauke.

Nušviesti ar dalies gyvenimo įvykius, ar ką nors kita negražioj pašvaistėj nėra visai padoru. Ne bus tai tikrenybės slėpimas, bet protingas susilaikymas nuo bereikalingo, kitą kartą, gal purvų išnešiojimo. Geriau pranešk viršininkui, ar parašyk savo „Kariui“, kuris tave supras, bet liaukis tą daręs su nekarine spauda.

Rms.

Rašymas apie kitus asmenis.

Mūsų konstitucijos 15 § piliečiams laiduoja žodžio ir spaudos laisvę. Kaip tą privalome suprasti? Vieni mano, kad žodžio laisvė, tai pilniausias, viešas liežuvio išsipalaidojimas. Kalbu ką noriu, nes turiu žodžio laisvę.

Taip suprasti nei žodžio, nei spaudos laisvės negalima. Visur turi būti tam tikros, visuomenės nustatytos, ribos. Žinoma, žmonių tarpe atsiranda ir tokių, kurie tą viską miną kojomis. Parašius asmenis tada suvaldo veikiantieji šaly tam tikri įstatymai.

Pagrindiniu dėsniu apie kito asmens rašymą turi būti posakis: „nerašyk apie kitą to, ko nenorėtum, kad apie tavę kas parašytų“. Žinoma, esti atsitikimų kuomet reikia ką nors parašyti. Tada privalome spaudoj

Būk mandagus.

Jau, rodos, ne pirmą kartą šiuo klausimu yra rašoma, bet vis dėlto mandagumo atžvilgiu mes toli gražu esame atsilikę. Ir koks čia gali būti mokslas apie tą nelemtą mandagumą? Juk mes viską taip darome, kaip ir kiti: kalbame, vaikščiojame, dainuojame ir kuogi jau skiriamės nuo tų mandagiųjų. Bet lyg tyčia visi mus vadina storžieviais, neišauklėtais ir kitais ne visai gražiais vardais. Taigi nors trumpai žvilgtterėkime į save, argi tikrai jau tokiais netikėliais esame, o pasirodys, kad tas iš dalies ir tiesa yra. Pirmiausia pažūrėkime kaip elgiamės kareivinėje su draugais, ir pažįstamais, kokios kalbos gyvenamoje pastogėje tenka iš mūsų lūpų išgirsti. Taigi šiuo atveju teks pasakyti, jog nepliauškę neblazgenę liežuviais, nekeikę, rodos, mes rimtesnių kalbų ir nemokame.

Koliojimas, blevizgojimas, nuo kurių net ausims karšta, tai mūsų kasdieninė duona. Žmogui, kuriam retai panašion draugijon tenka atsidurti, gali pasirodyti, kad čia kareivinėje ne kultūringi žmonės, kariai, bet kokie tai puslaukiniai bastūnai gyvena. Taip pat nekoki įspūdį įgauni ir iš gatvėmis vaikščiojančių kariškių. Pažiūrėk, eina Laisvės Alėja jaunas kareivėlis rankas kišenėse susikišęs, kepurę perkreipęs, vos bevilkdamas kojas, o dažnai dar prie šono prisisegusi taip vadinama panelė, na, tai tik grožėkis tokiu žvaliuku. Bet, kad tai jau būtų viskas, tai dar negalima pasakyti. Kareivėlis neiškenčia ir moterėlių nepakalbinęs. Jis parinktais žodeliais jas „užkalbinti“ taip moka, kad šios užgirdusios „lakštingalėlių“ sprukte kuo greičiausiai sprunka į šalį, kad nepatektų „mandagaus“ kariškio globon. O panašus didvyris, žinoma, ligi ausų patenkintas juokiasi, lyg aukso kalną būtų jam kas dovanojęs. Ir kur tik nepažiūrėsime, visur panašių pavyzdžių rasime. Ypatingai tie, kurie moka daugiau pabliuznyti, ką nors prašmatniau padaryti sau tai už garbę laiko ir savo didvyriškumu kitų akyse didžiuojasi. Tie gi, kurie jų kompanijos šalinasi, įvairiai išjuokiami. Tas yra labai negražu ir nepadoru. Tą blogumą jaučia ir patys kariai. Bet visai nesupranta kame yra to blogumo priežastys. Viskas norima suversti ant kariuomenės, nes, girdi, mūsų kariuomenė pasileidus yra už tat ir

karių liežuviai palaidi. Karys nelabai yra mylimas geroj draugijoj, nes ten jis nemoka kaip tinkamai pasirodyti. Moteris nediršta eiti su juo gatve, nes iš jo nemalonių dalykų gali išgirsti. Kas gi visame kaltas? Žinoma, tas pats karys. Jis yra mažai susipratęs. Daugiausia mes naudojames pavyzdžiais, kurie auklėjimo atžvilgiu yra visų užpakalyje, labiausiai už visus atsilikę. O tuo tarpu metas jau panašių pavyzdžių atsikratyti. Pažiūrėkime į kultūringas vakarų Europos valstybes. Paimkime prieškarinę Vokietiją kokioj ten pagarboj buvo laikomas kareivis. Grįžtant kariams iš lavinimo aikštės, mergaitės gėėmis takus nubarstydavo. Jos jautė ir žinojo, kad kareivis yra ne tik tėvynės, bet ir jų garbės gynėjas, ir už tat jį mylėjo ir gerbė. Pas mus turėtų būti taip pat. Už tai visas dėmesis reikia kreipti į auklėjimą. Nepakanka pasakyti, kad taip ir taip privalai laikytis gatvėje, o šitaip kareivinėse. Vienais gražiais žodžiais mandagumo neišmokysi. Tiesa, reikalinga skaityti paskaitas apie mandagumą, bet labiausiai prižiūrėti, kad visa tai būtų vykdoma gyvenime, Reikia stengtis, kad karių tarpe išsivystytų paprotis mandagiai elgtis lygiai viešoj vietoj, lygiai namie. Tuomet nebus girdimi keiksmai kareivinėse, tuomet kariui nesarmata ir viešoje vietoje pasirodyti.

Jz. G-nas.

Lietuvos gyvenimas.

— **Seimas.** Birželio m. 30 d. Seimas išrinko naują savo prezidiumą. Pirmininkų vėl išrinktas d-ras J. Staugaitis, pirmuoju vicepirmininku — inž. St. Kairys, antruoju — dr. kun. Steponavičius, pirmuoju sekretoriumi — Kinderis ir antruoju — Žygelis.

— **Vyriausybės darbai.** Žemės, parcelavimas tuose dvaruose, kurie turi mažiau 150 ha laikinai sustabdytas. Pirmučiausia bus parceliuojami didesnieji dvarai, gi pastaruosius išparceliavus, parceliuos ir mažesnius.

— **Okupuotoji Lietuva.** Lenkai kankina lietuvius. Kreivėnų kaime, Punsko val., pas ūkininką A. Moliušį susirinkę kaimynai gražiai linksminosi. Staiga pasirodė lenkų pasienio saugybos kareiviai ir paliepę ūkininkams iškelti aukštyrą rankas iškrėtė juos. Nors ir nieko pas jų nerasta, bet lenkai, įvairiai koliodami ir keikdami, smarkiai sumušė visus susirinkusius, o ypač šeimininką. Abejojama ar pastarasis pasveiks.

— **Dar labiau lietuvius persekios.** Vilniaus arkivyskupijos metropolitu paskirtas Lomžos vyskupas Jalbrzykowski, buvęs Seinų vyskupas — sufraganas ir didelis lietuvių priešininkas.

— **Išsigando Lietuvos R. Prezidento kalbos.** Vilniaus lietuvių laikraštis „Kelias“ 25. nr. atspausdino buvusio prezidento A. Stulginskio pasakytą atidarant III. Seimą kalbą. Lenkai sakytą numerį konfiskavo.

— **Lenkai neapkenčia lietuvių pikčiau, negu velnias kryžiaus.** Lenkų valdžia ruošiasi išleisti amnestiją politiniams nusikaltėliams gudams ir ukrainiečiams. Lietuvių ši amnestija nelies. Jie lenkams pikčiau, negu velniui kryžius. Lenkai lietuvius laiko vergais, kuriems asmens laisvės pagrindai netaikytini. Štai tau lenkų kultūra, kuria jie visur ir visai giriasi.

— **Dega miškai.** Vilniaus krašte vėl dega miškai. Pastaromis dienomis Valkininkų val. išdegė arti 200 ha valdžios miško.

— **Įvairios žinios.** Lietuviai lankėsi Švedijoje. Šiomis dienomis grįžo iš Švedijos lietuvių ekskursija. Švedai lietuvius labai širdingai priėmė ir juos supažindino su savo šalies kultūra ir istoriškais vietomis.

Lietuviai atsidėkodami kitais metais mano pasikviesti pas save švedus. Be to, nutarta dar labiau su jais susiartinti.

— **Oro svečias Kaune.** Liepos m. 2. d. Kauno aerodrome buvo nusileidęs čekoslovakų lakūnas štabo kpt. Stanovskis su mechaniku. Jiedu grįžta iš didžiulės kelionės po pasaulį.

— **Maudančiųjų žiniai.** Kauno miesto valdyba nuo š. m. birželio m. 15. d. paskyrė maudimosi vietas Nemune: 1) aukščiau tilto, Aleksoto pusėi. 2) Karmelituose, saloj prieš Mickevičiaus gatvę. 3) Šančiuose, aukščiau geležinio tilto ir 4) prieš kareivines. Nery: 1) Seno miesto pusėj, prieš dvasiškąją seminariją (žemiau tilto) ir 2) aukščiau tilto, Slabados pusėj. **Labai pavojingos vietos:** 1) žemiau Karmelitų, salos gale, prieš Daukanto g-vę, 2) Aleksote, aukščiau tilto, ir 3) Senam mieste, nuo uosto iki Neries žiočių. **Todel tose vietose maudytis griežtai draudžiama.** Bendrai patariama maudytis tik tose vietose, kur yra iškabintos maudymosi taisyklės; ten dežuruoja valtininkai su pagalbos valtimis.

— **Radinys.** Birželio mėn. 28. d., bežiūrinėjant Kauno Apygardos Teismo didžiulį archyvą, atrasta didelė geležinė dėžė. Ją atidarius rasta senoviškų rusų pinigų ir Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio ir Lenkų karaliaus Stanislovo Augusto 1792. m. pasirašytą aktą. Juo pripažįstama Piungė laisvu miestu.

Mylėkime dainas.

Mūsų dainos vienos seniausių, turiningiausių ir gražiausių. Jei stovim tėvynės nepriklausomybės saugyboje jauni žali, it ažuolai vyrai, tai ir eidami ar į

lavinimą ar grįždami į kareivines, neturime žygiuoti nuleidę nosis, it žemes pardavę. Jau mūsų tėvukai, kad ir seneliai, vos su lazda bepaiešantieji, tačiau žiūrėk su-

stoję kur j būrį iš 6-8 vyrų, kad užtrauks: „Karvelėlj mėlynasai“... „Oi kaip siaudžia audžia, arba, Trakų bitinėlis“, malonu klausyti. Kodelgi senas gali dainuoti, o mes, vyrų kuopa iš 80 ar 100 žmonių, eidami nebegalim „karvelėlio“ užtraukti? Sarmata juk didžiausia. Kodel? todėl, kad jė netinginiai buvo iš jaunystės išsižioti nebijojo. Susirinkę j būrį ne makorką ar fureršoną traukė, bet dainą, kad mergužėlėms neduotų ramiai sėdėti prie verpstelio ar darbelį kitokį dirbti. Saulutei nusileidus ir dienos darbams užsibaigus, žiūrėk iš viso sodžiaus, net ir iš gretimų esamų vienkiemių, susirinkęs jaunimas, skaistveidės lietuvaitės mergelės ir bernužėliai, jauni it dobilėliai, kad užtrauks — „Kai aš turėjau kaime mergele,ėjau lankyti kas vakarėlis“... net miškas pradeda užti.

Bet ir mes, kariai, ypač, kurie tarnaujam nuo pradžios mūsų kariuomenės įsikūrimo dienos, labai gerai pamename, kai anksčiau, būdavo, eidami j lavinimus ar grįždami užtraukdavom dainą. Kodelgi dabar taip apsilieidom? Ar kas užkerėjo, ar drigniais apgirdė?.. Ne, tai mes patys kalti, nes labai ir labai aptingom.

Kol nevėlu susirūpinkim. Kas taisytina taisykim. Susirinkimuose, pasilinksminimuose ar vakarėliuose, meskime įvairiais žargonais kalbėję, lai skamba savoji tėvų gražioji ir meilioji kalba. Kas jos drovisi, tam ne vieta mūsų tarpe. Mylėdami kalbą ugdykime dainą. Mes juk turim atvaduoti Vilnių, turim išaugti ir sustiprėti? O tai atlikt daug gali padėti daina. Kuo plačiau siai mūsų padangėje pasklidęs jos aidas. Taigi, dainuokim, mylėkime savo lietuvišką dainą! L. L. Stirniukas.

Nauja „Kariui“ platinti dirva.

Sakyk' m šiaip ar taip, o „Karys“ skaitytoją, lyg koks magnetas, traukia j save. Jame rasi ir rimtų straipsnių, ir apysakėlių, ir juokų. Kas svarbiausia, tai „Karys“ duoda kiekvienam skaitytojui išmėgint savo jėgas. Štai, pav. aš, vospa krevėzuuju, o „Karys“ vieną kitą mano da-

lyką ima ir įdeda, tačiau nežiūrint laikraščio gerųjų pusių, jis yra mažai išsiplatinęs. Kyla klausimas kodel? Pirmiausia turiu pasakyti, kad „Karys“ mažai reklamuojasi (skelbiasi). Tas gal ir pateisinama, dėl lėšų stokos. Daugelis gal pastebėjote, kad paprašius Kauno kioskuose „Kario“, atsako: „neturim“, arba: „tokio laikraščio nėra“.

Redakcijos pareiga ap rūpinti kioskus, skaityklas laikraščiu. Be to, norėčiau prikišti „Kariui“, kam jis savo pilno adreso nepadeda, t. y. kam nepažymi redakcijos namo numerio. Kartą aš vaikščiojau vaikščiojau po Nepriklausomybės aikštę ir „Kario“ redakcijos neieškojau. Tai „Kario“ redakcijos minusai. Tiesa, redakcija negali viena visa aprėpti. Čia reikalingi talkon laikraščio skaitytojai. Skaitytojau! Jei esi karys ir skaiti „Kari“, tai įgytas žinias vienas sau nepalik. Papasakok draugams, kviesk juos pačius „Kari“ bendradarbiauti, skaityti visus esamus tame numery straipsnius, gi jei gali, padėk ir užsirašyti draugui laikraštį. Nemokančiam skaityti pats perskai-

tyk, paaiškink. Gi jei nesi karys, tai nemanyk, kad „Kario“ tau nereikia skaityti. Priešingai. Kiekvienas pilietis privalo sekti mūsų jaunutės kariuomenės gyverimą. Iki šiol „Karys“ buvo platinamas daugiausia kariuomenės tarpe. Aš manau, kad „Kario“ platinimą

reikia ir j sodžių nukreipt. Tą darbą atlikti galėtų paleisti iš kariuomenės kariai ir atsarginiai. Parvažiavęs namon neužmiršk, kareivi, jauniui parvežt dovanų „Kari“. Kaip džiaugiasi ta jaunuomenė girdėdama žodžiu: „karys kariška“, ir t. t. Pasisiųsdink sau be „Kario“ ir kitų laikraščių, kuriuos šventadieniais galėsi duot namiškiams, draugams skaityt. Jei sąlygos patogios, įkurk passavenors mažą skaityklėlę, ragink

1. Atskiro Lietuvių Bataliono kariai Vitebske.

Apacioj iš dešinės j kairę sėdi: vyr. ltn. Dumčius, kareivis (pavard. než.), majoras Jasiukas, kapit. Pranculis, pulk. ltn. Dundulis, vyr. ltn. Kvedaravičius.

Antroj eilėj ta pačia tvarka sėdi: k. vald. Sroginis, k. vald. Gvildys, ats. majoras Kubilius, pulk. ltn. Burokas, ats. gener. ltn. Nestopka, a. a. karininkas Juozapavičius, pulk. ltn. Gaudešius, gydytojas Nainis, ats. pulk. ltn. Čaplikas.

Gen. Nastopkos užpakaly balta kepure stovi ats. vyr. ltn. Pupkys, šalia jo iš dešinės stovi bataliono komiteto sekretorius eil. Balcytis.

Paskutinėj eilėj dešiniame kampe rankas sukryžiuojęs stovi bataliono komiteto pirmininkas eil. Jurgelionis, nuo jo j kairę stovi dabar vyr. ltn., tada kariūnas, Masandukas.

Šiaip kiti štabo komandos raštininkai ir paprasti elliniai.

(Fotografija pulk. ltn. Buroko nuosavybė).

jaunuomenę sudaryt laikraščiams išsirašyti ratelius. Sumetę po kelius centus galėsite ne tik savaitinių, bet ir dieninių pasisiųsdinti. Gi kokią svarbą jūs turėsite iš skaitymo, neaiškinsiu, paklauskit kas skaito dažnai laikraščius. Be to, žinant, kad kaime žmonės labai nedirasūs, savimi nepasitiki, patark, pamokink juos rašyt korespondencijas, straipsnius, pirmoj eilėj „Kariui“. Be to, rink iš jų dainas, patarles, istorinius padavimus ir siųsk „Kariui“. Jis žinos, ką su jais veikt. Visados, kareivi, būk sodžiu švietėjas. O pirmiausia turėk galvoj „Kari“. Žinok, jei tu vienas taip darbuosiesi — maža

bus iš to naudos, gi jei visi darbuosimės — galim kalnus nuverst. Tad į darbą! Kuo daugiausia platinkim „Karij“ kaime. Bendromis įėgomis dirbdami iš mažučiuo Kariuko galim sulaukt net dieninį, didelį laikraštį „Karij“. Vienybė kalnus griauja! Vienybė visi

dirbdami nuveiksim kliūtis ir „Karys“ buios, augs, lapuos, lapuos...
Saulėžodis.

Išminties trūksta tam, kuriam trūksta stiprios valios.
Anglų poetas Šekspyras.

Ištaigose nevertėtų rūkyti.

Dabartiniu laiku labai plačiai išsiplatinęs yra rūkymas tabako. Rūko jį piemenukai, rūko suaugę vyrai, rūko vargšas žmogelis ir turtingas ponas. Žodžiu sakant, rūko dauguma vyrų ir vaikų. Pasitaiko, kad ir moterys nuo to joročio, kartais, neatsisako. Užklausus rūkytojo, kodėl jis rūko, man rodos, nė vienas negalėtų tinkamai atsakyti. Pats rūkytojas nežino kam jis tai daro. O vienok traukia dūmą susiriesdamas, aikvoja savo sunkiai uždirbtus centus, kenkia sveikatai. Bet tačiau dar netiek bloga būtų jei rūkytų atliekamose vietose. Bet jeigu rūkoma kur papuolė, tai tas ne tik patiems pipkoriais bet ir kitiems nerūkantiems kenkia.

Štai kad ir įstaigos. Čia tais dūmeliais visi nori ar nenori maitina savo krūtines, kol nepaleidžia juos sargas langus atidaręs... Daug yra tokių vietų, kur paleisti iš rūkančiųjų asmenų krūtininių dūmų, patenka į kitų nerūkantiųjų plaučius.

Kodėl gi taip yra? Ar nebūtų geriau, kad mes galėtumėm įstaigoj — raštinėj matyti dūmais nesumaišytą orą ir juo kvėpuoti? Be abejonės būtų geriau ir sveikiau patiems rūkytojams ir nerūkantiems.

Atėjęs į įstaigą žmogus, pirmiausia užsirūko. Ir kol atlieka reikalus, surūko keletą papirosų. Kitas atėjęs vėl tą pačią ceremoniją pakartoja. O tie raštininkai arba valdininkai, kurie nerūko, turi sėdėti ne tik tvankiame, bet dar ir dūmais pripildytame ore. Nėra abejonės, kad toks oras kenkia sveikatai ir ją ardo.

Todel turėtų būt visai uždraustas rūkymas raštinėse. Turėtų būti ant sienų padėti parašai, įspėjantieji, kad čia rūkymui ne vieta.

Bet kas turėtų tuo pasirūpinti? Žinoma, raštininkėlis, kuris užsikniaubęs į stalą knisiasi po popierus nuo ryto iki vakaro, jis negalės tą padaryti, nors kažin kaip brangintų savo ir kitų asmenų sveikatą.

Tuo reikalu turėtų pasirūpinti įstaigų viršininkai, duodami griežtus įsakymus, draudžiančius bi kuriam asmeniui raštinėje rūkyti. Tuomet mes matytumėm tokiose įstaigose — raštinėse tyrą, sveiką orą, kuris geriau pajėgtų atgaivinti mūsų kraują, nenuodydamas jo ir suteiktų geresnio ūpo ir energijos darbu atlikti.

J. M-as.

Aviacijos naujienos.

Ispanų lakūnų Atlantikos vandenyno perlėkimas.

Ispanų lakūnai Franco ir Ruis de Alba š. m. 22. d. sausio m. lėkė per Atlantikos vandenyną iš Ispanijos į Pietų Ameriką. Lėktuvas buvo sudarytas iš lėkiojamo laivo Dornier ir 2 Napier - Lion po 450 A J. motorų. Be minėtų dviejų lakūnų, lėktuvo įgulą sudarė dar viens jūrų laivyno karininkas ir viens mechanikas. Sausio m. 31. d. jie pasiekė Pernambuko miestą, Pietų Amerikos sausžemij. Vasario m. 5. d. lakūnai vėl išlėkė į pietus ir tą pačią dieną pasiekė Rio de Janeiro (viena dieną lėkė 2020 kilometrų). Vasario m. 10. d. lakūnai

pasiekė kelionės galą — Buenos - Aires. Bendras kelionės ilgis buvo 10.000 kilometrų.

Kelionė labai nusisekusi, bet nelengva, ir reikia pripažinti, kad ją įvykdę lakūnai, iš tikrųjų, verti didės pagarbos. Lekiant buvo tarpų, kur per 2500 kilometrų negalima buvo nutūpti; esant gi dar stipriam, priešingam vėjui, tekdavo praleisti po 17 val. ore be jokio poilsio.

Su dideliu džiaugsmu ir triukšmingai sutiko P. Amerikoje savo tautiečius lakūnus ispanai. Policijai net

Ūsaras.

Bėga žirgas po manim
Neša raitelį tolyn
Į kovos laukus.
Dvasia dar greičiau skrendu
Prie kovojančių draugų
Gebėt brolius vilniečius
Mano kardas gan aštrus
Smagiai skins „prošepanus“,
Mūs brolių skriaudėjus.
Liki sveika, mergužele
Lauki manęs, raituželio
Grįžtant viską nugalėjus.

Vyr. push. Kilčiauskas.

Kaip Pivorūnas aulus pirko.

— Tamsta vade, prašau leisti į miestą.
— Kur taip dažnai droži, Pivorūne, kokie ten pas tave reikalai atsirado?
— Medžiagos batams, tamsta vade, noriu nupirkti, nes seni jau visai košės prašo.

— Juk tu neseniai buvai mieste ir dabar vėl prašaisi?..

— Taip, tamsta vade, tik tuomet aš puspadžius pirkau, o dabar aulų reikia...

— Kodėl gi tu iš karto nenusipirkai, taip ir vaikčiosi medžiagos visą mėnesį?

— Šį kartą jau viską baigsiu, tamsta vade.

— Na gerai, drošk... Tik, žiūrėk, laiku grįšk... O gal pas tave panelės galvoj, bet ne aulai?

— Ne, tamsta vade. Paraudonavęs, it burokas, lydimas kuopos vado žvilgsniu išėjo iš raštinės.

Iš tikrųjų sunku buvo suprasti, koku reikalu eina į miestą kuopos raštininkas Juozas Pivorūnas. Naujas munduras, gražiai išvalyti batai, švarus nusiskutimas ir be to visa Juozo išvaizda kalbėjo ką kitą, tik ne aulų pirkimą.

Buvo graži vasaros diena. Po tvankaus kareivinių oro Pivorūnas išėjęs į užmiesčio gatvę atsiduso pilna krūtine. Jis skubėjo į Mickevičiaus slėnį, tą numylėtą visų įgulos karių kampelį. Medžių pavėsy ant minkštos žolės visur buvo matyti linksmas draugijas. Rėžia armonikos, šūkauja panelės, kur-ne-kur girdisi dainos. Žodžiu, visi „tiesijasi“ gamta ir jos gėrybėmis, kaip

teko saugoti lakūnus nuo didžiausios minios. Ispanų gi sostinėje Madride, gavus žinią apie laimingą kelionės pabaigą, buvo net suruoštos manifestacijos lakūnams pagerbti.

Keletas žodžių apie lėktuvą, kuriuo atlikta ši kelionė. Lėktuvas Dornier (lakūnų pavadintas Plus Ultra), metalinis, vokiečių konstrukcijos, bet dirbtas Italijoje, pasižymi savo stiprumu ir puikiomis ypatybėmis ore ir nutūpus atviroje jūroje. Panašaus tipo lėktuvu pasinaudojo Amundsenas pereitų metų kelionėje į šiaurės ašigali, italų lakūnas Locatelli kelionė į Italijos per Islandiją į šiaurės Ameriką. Lėktuvas Dornier yra pritaikintas dviem „Napier Lion“ motorams; motorai anglų konstrukcijos. *Kpt. Gustaitis.*

Kariuomenės gyvenimas.

Valstybės teatras apsilankė Mariampolės įguloj. Birželio m. 20. d., Karo Mokslo Valdybos rūpesčiu, atvykę valstybės dramos teatro artistai suvaidino 9. p. pulko kareivių rūmų salėje įgulos kariams: „Ateities motina“ — vieno veiksmo dramą ir „Mitrodorą“ — 3 veiksm. komediją. Į vakarą žiūrėtojų prisirinko pilnutėle salė, nes kiekvienas tikėjosi iš cento artistų ką nors gero pamatyti. Artistai savo roles atliko, neblogai, tik tenka nusiskusti dėl pačių vaidinamų veikaliukų, iš kurių kareiviai, galima sakyti, jokio pamokymo negavo. Komedija šiek tiek pajuokino, bet dramos turinys kareiviams visai neaiškus.

Bet vis tik Mariampolės įgulos kariai Karo Mokslo Valdybai ir artistams, kad neužmiršo ir mariampolėčių, reiškia padėkos žodį ir ateityje prašo jų neužmiršti.

B.

Užsieniai.

— Kas šiandien dedasi Lenkijoje. Dabartinė Lenkų vyriausybė atsidūrė tokioj padėtyj, kai nei kairiems, nei dešiniems nesugeba įtikti. Socialistai reikalauja grečiau paleisti seimą ir paskirti naujus rinkimus. Be to, socialistai protestuoja prieš prezidento teisių praplėtimą. Poznaniui, Varšuvoj ir kitur įvyko

kas gali ir išmano. Čia tai ir buvo Pivorūno tikslas. Atvykęs pamiršo ir kareivines ir.. aulus.

Po medžių sedėjo išsipuošusi geltonplaukė ir nekantriai kažko lauke. Pro šalį einą žmonės mėgino prie jos prisėsti, užkalbinti, bet veltui, ji nekreipdavo į juos jokio dėmesio, ir tik su atidžia žiūrėdavo kur tai tolyn.

— Neateis!.. Tur būt, neleido?.. Gal pamiršo?.. O gal su kokia kita vaikščioja?..

— Apie ką taip užsimastei, Zosyte? Ir žiūrėti net nenori, priėjęs iš užpakalio tarė Pivorūnas. Sveika gyva, Zosyte!.. Koks šiandien puikus oras, vien malonumas!.. ir jis atsisėdo greta paraudonavusios iš laimės ir džiaugsmo skaistveidės mergaitės.

— Aš ir nepastebėjau tavęs... Kur gi taip ilgai užtrukai? Aš jau maniau, kad nesulauksiu... nusišypsodama pasakė Zosytė.

— Reikalai — rimtai atsakė Pivorūnas. Vadas be manęs, kaip be rankų. Aš visus raštus parašau, o jis tik apačioj savo pavardę parašo ir viskas. Štai ir šiandien su muilo sąrašais vėl išėjo istorija, neįrašiau į sąrašus muilui gauti naujoko Lumbio ir turėjau rašyti iš naujo. Užtat aš dabar laisvas ir galiu su tavimi pasilikti ilgesniam laikui.

socialistų ir bedarbių demonstracijos; yra užmuštų ir sužeistų.

Lenkijoje pradėjo siausti ir plėšikų gaujos; jų viena neseniai Varšuvoj puolė Danijos pasiuntinybę. Tarp policijos ir plėšikų įvyko smarkus susišaudymas.

Lenkų užsienio ministerijoj išvogti slapti raštai. Neseniai vėl susekė stambią žulikystę dėl karių neteisėto paleidimo iš karo tarnybos. Suimta daug aukštų valdininkų.

Nebegalėdami lenkai patys susitvarkyti griebiasi svetimų pagalbos. Štai pastaruoju laiku pasikvietė iš užsienio specialistą geležinkeliams sutvarkyti.

— Nedarbas visur į akis žiūri. Ir Vokietija susirūpinusi kova su nedarbu. Darbo ministeris pateikė vyriausybei programą nedarbui pašalinti. Bet ir šią programą vykdant nedarbą pašalinti galės tik ne-anksčiau 1929. m. Lėšų su nedarbu kovoti gaus iš paskolų ir viešųjų darbų. Pirmučiausia mano daugiau perkasų, reikalingų laivams plaukioti iš vienu upių į kitas, iškasti, ir pradėti eksploatuoti naftos laukus.

Be to, rudenį ateinantiems trims mėnesims bus išdirbta butų statymo programa.

— Vokiečiai kovoja su maisto produktų brangumu. Vyriausybė susitarė su partijų atstovais sumažinti muitus maisto produktams. Anksčiau buvo išleisti muitų tarifai, kurie numatė nuo š. m. rugpiučio m. 1. d. pakelti muitus įvežamiems į Vokietiją produktams. Dabar sakyti tarifai atidedami.

Šaldyta mėsa bus įleidžiama be muitų.

— Kova su užkrečiamomis ligomis. Neseniai įvykusioj Paryžiuj tarptautinėj sanitarinėj konferencijoj (dalyvavo 53 valstybės), pasirašytas naujas tarptautinis įstatymas kovai su užkrečiamomis ligomis.

Visas amžlus neįstengs atlyginti veltui praleistos valandos. *Senovės lietuvių vaidila.*

Karo kronika.

— Pašovė „svečius“. Siomis dienomis lietuviai ties Varėna nušovė du lenkų kariškus pašto karvelius.

— Oras uoliai gaubiasi plienu. Neseniai Bulgarija užsisakė 20 naujų aeroplanų ir daug aviacijos

Kiek pasišnekėję jiedu nuėjo į ažuolyną. Ant vieno suolo sėdėjo Pivorūno draugų būrys. Vienas jų tarė:

— Žiūrėkit, vyrai, kokią gražuolę Pivorūnas sau sužvejojo!

Jau pradėjo temti, senai buvo laikas grįžti į kareivines, bet Pivorūną vis dar traukė ilgiau pasilikti su Zosyte, kol, pagaliau, visai pamiršo ir kareivines, ir patikrinimą.

Mėnesiena. Viskas nutilo, tik kažkur toli buvo girdėti miesto gatvių bildėsis.

Palydėjęs Zosę iki namų vartų, Pivorūnas dar ilgai ir ten stovėjo, negalėjo, mat, nutraukti pasikalbėjimo ir pasakyti sudiev. Besikalbėdamas net nepamatė, kai pro jų šalįėjo karininkas. Tik staiga užpakaly išgirdo balsą: „Kuo žiopsai“ ir atsigrižo. Pivorūnas pasižiūrėjo ir iš baimės net visas nutirpo, it kas nors būtų ten akėčias užgrūdęs; prieš jį stovėjo jo kuopos vadas.

— Ką tu čia iki šiol darai?.. Eik tuojau į kareivines! Ir patikrinimą pamiršai? Ryt pasikalbėsime! — ir vadas dingo nakties tamsumoje. Pivorūnas stovėjo išsižiojęs ir pakėlęs prie kepurės ranką... Negraži jam jau atrodė ir Zosytė, ir mėnesiena, ir vasaros vakaras..

medžiagos. Ir Anglija nenorėdama atsilikti užsisakė net 30. Ir mūsų gretimoji „kūmutė“ Lenkija taip pat neatsilieka. Ji pastaromis dienomis gavo iš Prancūzijos 6 aeroplanus bomboms mėtyti. Be to, sakyti aeroplanai atvežė kiekvienas po 2000 klgr. sprogstamosios medžiagos. Bet dar to negana, ji laukia dar 26 naujų prancūzų aeroplanų, kurie irgi atleks netušti.

Vokietija nesutiko sakytus aeroplanus praleisti per savo valstybę. Teko jiems lėkti aplinkui, per Šveicariją, Austriją ir Čekoslovakiją.

1925. m. turėjo: Anglija — 516 karo aeroplanų ir 120 hidroplanų (orlaiviai, kurie gali ore skraidyti ir vandeny plaukioti), Prancūzija — 1188 aeroplanų ir 54 hidroplanus, Italija — 700 aeropl. ir 456 hydr., Japonija — 410 aeropl. ir 170 hydr. ir Amerikos Jungt. Valstybės — 510 aeropl. ir 228 hydr. Šiomet sakytu valstybių karo aviacija žymiai padidėjusi ir kiekviena jų stengiasi ją labiau sustiprinti.

— **Vis dar tebetiria didžiojo karo jėgas.** Tarptautiška darbų valdyba Ženevoj naujausiomis žiniomis apskaičiavo, kad didžiaime kare buvo mobilizuota 69.883.463 vyrai. Sulig valstybių tenka: Rusijai arti 15.000.000, Vokietijai — 13.250.000, Austro-Vengrijai — 9.000.000, Prancūzijai — 7.935.000, Anglijai — 5.704.000, Italijai — 5.615.000 ir Amerikos Jungt. Valstybėms — 4.727.000. Tuo būdu buvo mobilizuota: Prancūzijoje 40,8% visų gyventojų, Vokietijoje 39,6%, Austro-Vengrijoje — 34,6%, Anglijoje — 24,2% ir Amerikos Jungt. Valstybėse — 8,4%.

— **Amerika nepaliauja ginklavusi.** Amerikos Jungt. Valstybių karo biudžetas 1926. m. siekia 329.581.924 dolerių, t. y. 696.000 dol. didesnis, negu perėjais metais. Tuo būdu bus padidintas ir kariuomenės skaičius. Dabar Amerika turi 11.000 karininkų ir 118.000 kareivių, bet mano padidinti karininkų iki 12.000 ir kareivių 125.000.

— **Lenkai savo policiją sukarina.** Lenkų vyriausybė nutarė savo policiją kariškai pertvarkyti ir perduoti karo vyriausybės žinion.

— **Iš pamokų aikštės į kapines.** Lenkų lavinimosi aikštėj, ties Koveliu, per pamokas sprogo 18 cm. artilerijos šovinys, kuris užmušė du karininkus ir 38 lenkų kareivius, 30 su viršum kareivių sunkiai sužeista ir 11 lengvai.

Kitą dieną kuopos raštinėj Pivorūnas apsidėjęs krūva popierių uoliai rašė maisto žinias. Jis buvo nusiminęs ir prislėgtu ūpu. Laukė kuopos vadų „poterėlių“ už aulų pirkimo dieną. Prie stalo stovėjo kuopos viršila Terminas, tarnaujantis kariuomenėj jau 7 metus. Jis visuomet buvo griežtas, ypač su nusikaltusia prieš tarnybą. Savo rūsčiu balsu sakė Pivorūnui „pamokslą“...

— Ir nekuomet iš tavęs nebus rimto kareivio todėl, kad tu turi prie „bobų“ didelį patraukimą... Sakeisi, kad aulų eini į miestą... Taip ilgai juos šventadieny pirkai, kad ir patikrinimą užmiršai. O dar raštininkas! Manai, kad prieš vadą tave užtarsiu? Ne, vyruti, šito tai jau nelauk! — tą taręs nusispiové į šalį ir norėjo eiti.

— Negalit jūs, ponas viršila, mano jausmų suprasti. Juk aš iš meilės prie to priėjau, kad ir apie aulų, ir apie patikrinimą pamiršau, tapau lyg aklas, teisinosi Pivorūnas.

— Plepėk sveikas, taip aš tau ir patikėsiu... Meilė... Ir išsimanė... Tai kvailybė! — bet pamatęs įeinantį kuopos vadą, Terminas suriko: „Stot, ramiai!“

— **Sovietai Sevastopolį tvirtina.** Karo revoliucioninė taryba patvirtino karo komisaro Vorošilovo pasiūlymą labiau sustiprinti Sevastopolio uostą. Kitais metais aplink jį bus pastatyta daugiau fortų. Visa tai kainuos per 25.000 000 rub.

Kuris amatas anksčiausia atsirado.

Vieną kartą drauge susėjo advokatas, gydytojas — chirurgas, namų statytojas ir bolševikas, ir pradėjo tarp savęs ginčytis, kuris jų amatas anksčiausia pasauly atsirado.

— Žinoma, kad mano! — tikrino advokatas, — nes kai Adomas suvalgė levos duotą obuolį, Dievas nuteisė abu išvyti iš rojus. Šis įrodo, kad pasaulio pradžia prasidėjo teismu.

— Dovanokite, ponas advokate, — prabilo gydytojas, — mano amatas anksčiau atsirado. Dar prieš tautos sakytą teismą Dievas užmigdė Adomą, padarė operaciją ir išėmęs iš jo šonkaulį sutvėrė levą. Ar tai ne pirmčiausia pasirodė pasauly gydytojo pareigos.

— Kas tiesa, tai tiesa, — įsikūšo namų statytojas, — bet prieš teismą ir operaciją juk nieko nebuvo, buvo vien tik maišatis ir netvarka. Ir pirmčiausia Dievas turėjo sukūrti, t. y. pastatyti pasaulį. Ir kaip matome, statytojo amatas pirmčiausia pasireiškė pasauly.

— O kas sutvėrė maišatį ir netvarką, — pridūrė įsikasčiavęs bolševikas — tik mes bolševikai. Tuo būdu mūsų amatas anksčiausia atsirado pasauly.

Sporto kronika.

Lietuva.

Čekai Kaune. Liepos mėn. pradžioje, Kaune višėjo čekų provincijos komanda „Slavia Moravska iš Brno miesto. Ji žymiai geresnė už „Třebič“, kuri buvo pernai, Čekų „Slavija“ Kauno rungtynėse: pas LFLS laimėjo 5:0, pas Makabi 8:0 ir pas LFLS — Makabi rinktinę komandą 6:1. Ne tiek svarbu yra pažymėti jų laimėjimus, kiek jų žaidimą. Čekai parodė, kad futbolą reikia žaisti ne vartojančiomis jėgomis. Jų technika labai aukšta, t. y. kiekvienas jų stabdo kiekvienoje padėtyje kamuolį, meta jį ne dideliais, bet trumpais smūgiais. Ši „Slavia“ nėra garsioji Pragos

— Na, tai ką Pivorūnai, visgi vakar pasivėlinai. Dabar aš mačiau kokių tu „aulų“ eini į miestą pirkti, tarė vadas.

— Kaltas, tamsta vade, prašau dovanoti, tiek tik ir galėjo ištarti Pivorūnas, neturėdamas daugiau kuo prieš vadą pasiteisinti.

— Viršila, neišleisti jo į miestą visą mėnesį, tegu patupi kareivinėse. Namie bus gerai ir be batų, ir be aulų... Kareivis, kuris nemoka gerbti savo įstatymų ir įsakymų, nevertas net ir atostogų.

Ilgai paskui Pivorūno draugai juokėsi iš jo: kuopos juokdarys Vienplaukis visų akivaizdoje dažnai klausdavo Pivorūno:

— Papasakok, Pivorūneli, kaip tu ažuolyne „aulus“ pirkai ir kaip tave vadas sveikino gatvėj, o viršila „poterėlius“ drožė raštinėje. Tyli. — Ką jau ir besakysi — kaltas buvai, na, ir gavai... *Jzs Jdvks.*

Žmonėms jėgų netrūksta, jiems trūksta tik valios.
Prancūzų rašytojas Hugo.

„Slavia“, ji net ne iš profesionalų susidarusi, bet geriau žaidžia, negu Vienos pernykščių metų žydų profesionalų komanda „Hakoah“. Čekams, matyti, nerūpėjo golai. Pasiekus didesni golų skaičių, jie parodė futbolo techniką ir taktiką. Jie parodė, kaip reikia žaisti ir laikytis aikštėje. Iš tokių komandų galima daug ką pasimokyti.

Tie patys čekai Rygoj sumušė garsią RFK 4:0 ir vietinę Maķabi 7:0. Jų dauguma jauni vyrukai po 20—23 metų, yra pora jaunesnių, ir vienas virš 30 metų.

LFLS laimėjo koperacijos taure. Liepos m. 3. d. Kaune įvyko tarp dviejų geresnių komandų „Kovo“ ir „LFLS“ futbolo rungtynės koperacijos taurei laimėti. Visi laukė, kad Kovas laimės, bet LFLS ir šį kartą laimėjo tą taure. Jau 3 metai kaip ši yra jos nuosavybė.

Šiose rungtynėse teisėju buvo čekų internacionalus teisėjas, kuris labai gerai referavo ir buvo geriausias pavyzdys mūsų visiems žaidėjams. Jis demonstravo kaip reik teisėjui savo pareigas eiti. Pabrėžtina, kad „Kovas“ ir š. m. rungtynėse įvare į savo vartus 2 golus, kas ir nulėmė LFLS laimėjimą. Iki šiam laikui rungtynių koperacijos taurei laimėti buvo: 1924. m. 2:1, 1925. m. 3:2 ir 1926. m. 4:3.

Tai š. m. „Kovo“ pralaimėjimas pirmas iš 10 rungtynių.

I B grupės pirmenybės. Pavasario rato pirmenybių stovis. I. vieta ŽAK 10 taškų, II. viet. Hakoah 8 taškai, III. viet. Sport. 7 taškai.

Naujos futbolo taisyklės. Lietuvos futbolo teisėjų grupė: (p. Balčiūnas, Vasiliauskas, Garbačas, Garbačas ir kiti) ruošia, prisilaikant tarptautinių futbolo taisyklių, plačias futbolo taisykles, su smulkiomis instrukcijomis teisėjams, organizacijoms ir žaidėjams.

Kauno miesto ir įgulos lengvosios atletikos pirmenybės 1926. metais įvyks Kaune š. m. liepos mėn. 24. ir 25 d. d.

Lietuva — Suomija. Pirmos tarpvalstybinės rungtynės tarp lietuvių ir suomių įvyks rugpiūčio mėn. 10. d. Kaune.

Užsieniai.

Latvijoje, Rygos miesto taure, pavasario pirmenybėse, laimėjo LSB.

Tarpvalstybinės rungtynės: Švedija—Vokietija 3:3, Švedija—Jugoslavija 5:2, Švedija—Čekoslovakija 2:2.

Latvijoje išrinktas futbolo lygos kapitonas kap. Redlichas. Latviai šį pavyzdį ėmė iš Čekų, Austrių, Italų ir kitų, kur valstybinę komandą tvarko ne valdyba, o viešas igaliotas asmuo — lygos kapitonas. Tuo būdu šalinami visoki ginčai.

Ar nevertėtų tą patį ir pas mus padaryti?

Mūsų skaitytojų balsai.

Kareivi atmink! kad bėgdamas iš kariuomenės, nepildydamas savo tiesioginių viršininkų įsakymų, nedorai elgdamasis viešose vietose ne tiktai kenki savo vardui, bet ir žemini visos mūsų garbingos kariuomenės vardą, nusikalsti Tėvynei, kurią mūsų bočiai amžių amžiais nuo šimtais kartų skaitlingesnių priešų šventai, narsiai ir garbingai apgynė.

Kareivi! Skaityki skiriamą tamstai laikraštį „Kari“, nes iš jo suprasi, kaip brangi mums Tėvyne — Lietuva, kaip narsiai privalome ją ginti, o savyje surasi: jėgų, pasiryžimo, narsumo ir meilės Tėvynei, ko lietuviui visais laikais nestinga.

Atmink, kad Vilnius tavęs laukia, kad ji mes turim atvaduoti. Taigi dirbk, netingėk! *Al.*

Šalinkime rusiškus veiksmus iš mūsų tarpo. Iš kaimo atvažiuoja kariuomenėn mūsų jauni kaimo bernėliai. Čia pakliūva į visai kitokias gyvenimo sąlygas. Taigi jie iš karto dar stengiasi būt mandagesni, dar drovisi pra-

bilt negražiais žodžiais, nors jų šiek tiek moka. Bet čia, greit išgirdę nuo savo būsimų auklėtojų, puskarininkių pirmą pasveikinimą „kaimiškai“ įsitikina, kad ir čia tas pat, kai ir namie. Taigi vėliau, naujokai kiek apsipratę ir pamatę, kad ir kariuomenėje galima keiktis, ne kiek nesivarždami paleidžia savo liežuvį. Bet ar taip leistina elgtis? Ar galima burnitis?

Dažnai tenka išgirsti, kad pas mus ner tokių smagių žodžių pasikeikti, kaip kad rusiški. O smagiai nesusikeikiant, pavaldiniai ne taip bijo savo viršininkų. Bet reik atsiminti, kad tuščias keiksmas nė vieno nebaudo. Sakoma: „šuo ir kariamą papranta“, tai juo labiau žmonės, pripratę prie to, kuris gerokai keikiasi, nė kiek jo negerbia ir neprivengia, o kitam keikiantis, — laiko, kad jam ne naujiena keiktis, nes jis visuomet taip daręs ir t. t. Daug panašių pavyzdžių galima rasti mus tarpe. Kiekvienam vyresniam yra nurodytos taisyklės, kuriomis turi vadovautis, mokinant valdinius, o apie keiksmus juose nė žodžio nepasakyta. O jei taip, reiškia, keikti negalima. Juo labiau, kad daug esama priemonių, kuriomis ir be keiksmo galima sudrausti pavaldinius.

Reiktų imtis griežtų priemonių keiksmams iš mūsų tarpo pašalinti. Nes tas žemina mūsų kariuomenės vardą viengencių akyse ir kenkia mūsų sveikatai.

Taigi šalin keiksmams iš mūsų tarpo.

Leitenantas K. Šaltenis.

Spaudos apžvalga.

„Lietuvos“ 142 (2231). nr. p. K. R. tilpo straipsnis „Kariuomenė ir spauda“. Autorius kalba apie tai, kad spaudoje pradėta talpinti tokių žinių, kurios galėtų pakenkti mūsų kariuomenei. Jis prašo palikti kariuomenę tikroji ramybė.

„Klaipėdos Žinių“ 96 (673). nr. Z. J. rašo dėl Vytauto Didžiojo mirties sukaktuvių. 1930. m. spalio m. 29. d. sukanka 500 metų, kai mirė Vytautas Didysis. Z. J. ragina, girdi, jau dabar būtų laikas pagalvoti apie statymą Vytautui paminklo ir ruošti jo mirties sukaktuvėms paminėti. *Bts.*

Kas pasiryžo laimėti arba žūti, tas retai būna nugalėtas.

L. K. Vytenis.

Kritika ir bibliografija.

K. Gelvainis. **Napoleonas Bonapartė** „Kultūros“ bendrovės leidinys. Šiauliai, 16. pusl. Kaina 25 cent.

Šiomet jau pasirodė antra apie Napoleoną brošiūrėlė. Joje trumpai surašytas Napoleono gyvenimas. Apie jį autorius sako: „Jeigu pasaulyje kada nors buvo atkaklus pasiryžėlis ir didelis strategas, tai toks buvo Napoleonas Bonapartė“; jam, autoriaus sumetimais, irgi galima pritaikinti: „Stebėkis tais, kurie siekia didžiųjų tikslų, nors jiems tai ir nevisuomet pavyksta“. Bet yra lyg ir neaiškumų, pav. „aukštesnį mokslą Napoleonas ėjo karo akademijoje“, (3. pusl.) Napoleono laikais dar karo akademijų nebūta. Napoleonas ties Kaunu per Nemuną kėlėsi ne birželio 24 d. (11 pusl.), o istoriko Lelevelio ir kitų nurodymais (žiūrėk „Karys“ 1926. m. 25. Nr. „Pažymėtini įvykiai“) birželio 12. d. Jei čia turima galvoj data sulig nauju stiliumi, tai apie tai reikėjo brošiūrėlėje ir pažymėti. Šiaip neaišku, o istorija neaiškumų turėtų vengti. Spėju, kad autorius nekariškis, todėl šios klaidos visai dovanotinos.

Taip, brošiūrėlę galima rekomenduoti kareivių bibliotekoms.

N. Rubakinas. **Didieji gyvenimo žodžiai.** (Kam gyventi?) I. dalis. „Kultūros“ bendrovės leidinys. Šiauliai, 16 pusl. Kaina 25 cent.

Yra gražių, turiningų pasakymų, kaip: „Žūt būt, padaryti savo sielą kiek galima turtingesnę, jautresnę, užjaučiančią“. „Daugiau džiaugsmo ir meilės — pilnesnis ir gyvenimas“. „Gilaus gyvenimo negali patirti tas, kieno siela negili“. „Mokėjimą gyventi — tai vis tiek kaip jėga“ ir daug kitų. Knygutė nagrinėja klausimus: kam būtent gyventi, kuriam galui ir kokia prasme. Gerai būtų šią knygutę skaityti per švietimo pamokas.

Tinka kareivių bibliotekoms.

Gyd. J. Kvedaras. Ligonių priežiūra. „Kultūros“ bendrovės leidinys. Šiauliai, 24 pusl. Kaina 50 cnt. Nagrinėjami šie klausimai: ligonies kambarys, jo patalas, jo priežiūra, vaistų davimas, vandens vartojimas, sausas šutinis, vesikatorijos, garsvyčios, sausosios ir kruvinosios taurės, dëlės, klyzma, pulverizacija, ausų plovimas, lašų lašinimas ausin, akin, akių plovimas ir tepimas, šalinimas iš akies krislų ir pašalinių daiktų šalinimas iš nosies ir ausies.

Knygutę del jos pigumo ir neabejotino naudingumo patartina įsigyti kiekvienam kariui.

K. Aleksa. Paukščiai. Jų kiaušiniai, lizdai, vaikai, kelionės. II. „Kultūros“ bendrovės leidinys. Šiauliai. 48 p. Kaina 75 cnt.

Ir šioj knygutėj, kaip ir „Kas yra gyvulių instinktas“ kalbama apie paukščių protą ir instinktą. Paukščiai, kaip ir gyvuliai turi atmintį, bet ir čia viskas tai instinktas. Psichinis paukščių gyvenimas labai įdomus, tačiau jį tiriama ir su žmogumi lyginant ne tikta aiškina, bet dažnai klaidina, nes žmogaus elgesys daugiausia proto paremtas, o paukščių — instinkto. Bet kas yra to instinkto veikimas — mokslas mažai teturi žinių. Itin įdomios paukščių kelionės. Pasirodo, kad paukštis lekia 30-40 kl. per valandą greitumu ir lekia net už 10.000 klm. atstu. Lekiant paukščiai prisitaiko upių, jūrų krantų ir kalnų viršūnių.

Kareivių bibliotekoms pilnai tinka.

R. Burokas.

„Vyties Kryžiaus“ ordinu apdovanotų žiniai.

Vyr. p. Jonui Krušinskiui, vyr. pusk. Baltrui Laurinaičiui, viršilai Adomui Stikliūnui eilin. Alfonsui Vaidučiui ir eil. Grigoniui Broniui (ar Antanui).

1. pėst. D. L. K. Gedimino pulkas, savo skyriui paturtinti Karo Muziejuje, daro pasižymėjusių karių I. rušies 2. laipsnio „Vyties Kryžiaus“ kavaliarių vitriną Tamstų, kaipo tarnavusių 1. pėst. pulke ir apdovanotų „Vyties Kryžiaus“ I. rušies 2. laipsnio ordinu, pulkas prašo atsiųsti savo fotografiją: atvirutės formato, karinėj pulko uniformoje, „Vyties Kryžiaus“ ordinu ant krūtinės (pažymint dviem žvaigždutėm abu laipsniu) be kepurės, atatinkamame laipsnyje.

Geistina, kad fotografijos būtų pulkan prisiųstos iki 31. VII. š. m. pulko adjutanto vardu del „pasižymėjusių vitrinos“.

Pastaba. Nesant pačio „Vyties Kryžiaus“ savininko, prašomi jo giminės ar pažįstami prašomą fotografiją prisiųsti. Taipogi nurodyti gimimo vietą ir ar tebėr gyvas, ar miręs ir kuriais metais.

1. pėst. pulko švietimo komisija.

Redakcijos atsakymai.

X. X. Tamstos žinute negalėjome pasinaudoti, nes kitas apie tą anksčiau parašė. Prašome ir toliau mūsų neužmiršti.

V. p. Pesiui. Kareivį, paleistą į atsargą, iki jis parvykęs namon užsiregistruos valsčiaus valdyboj, dalies vadas gali nubausti. Taip pat gali kariuomenėj uždėtą bausmę pakeisti civiliu paprastu kalėjimu.

V. p. Čepuliui. „Vadas“ silpnokas; nedėsime. Prašome mūsų nepamiršti.

J. Šalkauskui ir Naujokui (J. L.). Už rašinių labai ačiū. Tokių mums reikia daugiau. Ištisu jų įdėti „Kary“ negalime del kiek griežtoko, tono. Įdėsime „Mūsų naujokų balsuose“. Rašykite toliau.

J. p. Astrauskui. Būtų gera, kad Tamstos tėvas sužinotų Vyr. Štabe sakyto rašto numerį. Tuo būdu pulko štabe galėtų patikrinti gaunamų raštų knygoj ar toks raštas iš tikrųjų pulke gautas ir jeigu gautas, tai galėtumėi tą priminti savo kapelmeisteriui. Tuokart jis nebegalėtų užlaikyti. Bet mes manome, kad dar sakyto rašto pulko štabas taip greit išpildyti negalėjo.

TURINYS

1. Rašymas apie kitus asmenis	238
2. Būk mandagus	233
3. Lietuvos gyvenimas	234
4. Mylėkime da'nas	234
5. Nauja „Kariui“ platinti dirva	235
6. Įstaigose nevertėtų rūkyti	236
7. Aviacijos naujienos	236
8. Kariuomenės gyvenimas	237
9. Užsieniai	237
10. Karo kronika	287
11. Sporto kronika	238
12. Mūsų skaitytojų balsai	239
13. Spaudos apžvalga	239
14. Kritika ir bibliografija	239
15. „Vyties Kr.“ ordino apdovanotų žiniai	240
16. Redakcijos atsakymai	240
Atkarpoje: Usaras (eilės)	286
Kaip Pivorūnas aulus pirkio	236

Dabar ne seniau.

Nūdieninis gyvenimas tiek kupinas įvairiausių įvykių, kiekvienam gyvam sektina ir žinotina. Laiko negaištant visa, kas dedasi mūsų krašte ir visam pasauli greit galima sužinoti iš „Trimito“.

„Trimitas“, nepartinis savaitinis šaulių laikraštis, paveiksluotas, trumpai ir suprantamai rašo visais Lietuvos ir pasaulio politikos, mokslo ir visuomeninio gyvenimo klausimais; be to, deda įdomių apysakų, eilių, įžymiųjų Lietuvos žmonių gyvenimo aprašymų ir t. t., o be to, dar kas mėnuo savo skaitytojams duoda įžymaus Lietuvos veikėjo paveikslą.

Užsisakę „Trimitą“ metams arba pusei metų, gauna priedo įdomią 160 pusl. knygą „Špionažo paslaptys“, užsisakę trims mėnesiams, gauna 60 pusl. eilių rinkinį „Vakaro kaukės“.

„Trimitą“ dovanai siunčiam kiekvienam surinkusiam penkius naujus prenumeratorių ir prisiuntusiam už juos prenumeratos pinigus.

„Trimito“ kaina: Lietuvoje — metams 15 litų, pusei metų 7 lt. 50 ct. ir trims mėn. 3 lt 75 ct. Užsieny dvigubai. Latvijoje, Vokietijoje ir Estijoje taip pat, kaip Lietuvoje.

„Trimito“ adresas: Kaunas, L. Al. 26 Nr.

Leidžia Vyr. Št. Karo Mokslo Valdyba

Redaktorius pulk. lt. Burokas.

Valstybės Spaustuvė Kaune, kampas Duonelaičio ir Gedimino g.